

Charakteristika vzdělávacího programu

- **Motto školy:**

„Dítky nejdražší Boží dar a klenot
nejpilnějšího opatrování hodny jsou „
Jan Amos Komenský

- **Celoroční téma:**

„Se sluníčkem celý rok“

Filozofie mateřské školy:

Naším cílem je aby se v naší MŠ cítily dobře všichni zúčastnění. Pro děti se snažíme vytvářet přátelské prostředí, aby každé dítě pocíťovalo svoji jedinečnost, bezpečí, jistotu, lásku. Respektujeme rodinu, jako nejdůležitější základ výchovy dítěte a navazujeme na ni.

Je postavená na týmové práci zaměstnanců, kteří vytvářejí prostředí vzájemné důvěry, komunikace a spolupráce, podporují sebedůvěru dětí, dávají jim pocit bezpečí a lásky, vytvářejí pohodu pro všechny zúčastněné.

Usilujeme o osobnostní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti v úzké spolupráci s rodinou dítěte.

Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí dítěte, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii. Vycházíme ze znalostí dětí jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace.

Respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – kdy dítě má právo být pouze pozorovatelem.

Rozvíjíme pohybové schopnosti a zdokonalujeme pohybové dovednosti a celkovou tělesnou zdatnost dětí, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne.

Klademe velký důraz na spolupráci a partnerství s rodiči dětí a s přáteli školy.

Naším nejdůležitějším výchovným prostředkem je HRA. Držíme se rčení: „Kdo si hraje nezlobí“.

Hra je dominantní činností, základní psychickou potřebou dítěte v tomto věku. Hra má smysl sama o sobě, je pro dítě symbolickou činností, náhradou za zkušenost. Umožňuje vyzkoušet si některé způsoby chování a prožívání, vyzkoušet si odpovídající roli, kterou ve hře přejímá. Velký důraz klademe na dostatek hrové aktivity .

Hru využíváme také jako diagnostický prostředek. Její analýza umožňuje posoudit úroveň rozvoje osobnosti dítěte, je ukazatelem vývojových a individuálních zvláštností týkající se vztahů, postojů zájmu dítěte.

Dalším neodmyslitelným prostředkem naší práce je POHÁDKA.

Naslouchání pohádkám má podobný citový význam jako hra. Může se při ní hravou formou vyrovnávat se svými strachy a konflikty, které jsou v pohádce promítnuty. Pohádka vyhovuje svou primitivností, rozdělením na dobré a špatné, což odpovídá dětskému zjednodušenému, černobílému obrazu skutečnosti. Právě hru a pohádku jsme si vybrali jako hlavní pilíře k naší výchovně-vzdělávací práci.

Naším cílem je, aby mateřskou školu opouštěly děti fyzicky i psychicky zdatné a odolné, s jedinečnou osobností, schopné tvořivě přemýšlet i jednat, děti samostatné a zodpovědné, zdravě sebevědomé, schopné se přiměřeně prosadit, ochotné přizpůsobit se a naopak tolerovat odlišnosti druhých, schopné pomáhat, když je to třeba, děti ochotné nejen přijímat, ale i dávat a aktivně čelit problémům, které život přináší.

Snažíme se o to, aby na konci předškolního období bylo dítě co nejlépe dle svých možností připraveno na úspěšný přechod do základní školy a tím i na další životní roli a etapu.

Specifikou naší mateřské školy je :

- věnování náležitě pozornosti mateřskému jazyku, a předčtenářské pregramotnosti dětí.
- individuální i skupinová logopedická intervence
hravou formou učíme dítě ovládat mluvidla a procvičovat paměť. Rozvíjíme u dítěte smysl pro rytmus, představivost, slovní zásobu, fonemický sluch, grafomotoriku a komunikační dovednosti.
- **posilování lásky k hudbě a hudebnímu umění, rozvíjení hudebních dovedností, aktivit a činností**
- **seznamování se s hrou na zobcovou flétnu v rámci výchovného programu školy**
- **cíleně připravovat nejstarší děti do základní školy** - využíváme *METODU DOBRÉHO STARTU (dále jen MDS)* - Marta Bogdanowicz, Jana Swierkoszová. (Kasimo, Ostrava –Svinov 1998)

Formy a metody vzdělávání

- vzdělávání dětí přizpůsobujeme jejich vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí
- využíváme metod prožitkového a kooperačního učení, přímých zážitků dětí
- využíváme experimentů a pokusů
- využíváme formy a metody dramatické výchovy
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte

6. Vzdělávací obsah

Náš program výchovně-vzdělávací práce s názvem „ **Se sluníčkem celý rok**“ vychází z předškolní výchovy orientované na osobnost dítěte. Je koncipován jako otevřený dokument s možností různých dodatečných úprav, vkládání příloh. Délka a náplň jednotlivých podtémat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám a slouží kolektivu. Jednotlivé tematické části jsou z hlediska časového rozložení otevřené, flexibilní, s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky.

Tematické celky jsou variabilní, učitelky mohou kdykoliv reagovat na konkrétní situaci a zájem dětí, vybrat si cíle napříč integrovanými bloky a vracet se k nesplněným cílům.

Vzdělávací nabídka představuje soubor praktických i intelektových činností vhodných k naplňování cílů a k dosahování výstupů. Budeme nabízet činnosti mnohostranné, maximálně pestré na úrovni odpovídající konkrétním možnostem a potřebám dětí.

Východiskem pro jeho zpracování byl „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ v platném znění.

ŠVP směřujeme k rámcovým cílům RVP PV:

1. Rozvoj dítěte a jeho učení a poznání:

- podporovat u dětí schopnost chápat svět okolo nás, jejich zájem o to, být jeho součástí s možností vlastní účasti na dění
- povzbuzovat je k chuti učit se a radosti z poznávání nového, k porozumění věcem, jevům a změnám, ke schopnosti vyrovnat se s nimi a umění přizpůsobit se
- dát dětem možnost k přemýšlení, rozvíjet jejich fantazii, zájmy, nadání, schopnosti a dovednosti jak po stránce tělesné, tak duševní
- rozvíjet řeč dítěte a schopnost komunikovat s vrstevníky i dospělými

2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost:

- rozvíjet děti po stránce citové a mravní, položit základy sociálního cítění a solidarity

- vést děti k osvojení si hodnot spojených s životním prostředím, zdravím a životem vůbec, k tomu, aby si vážily sebe i ostatních lidí
- seznamovat děti v rámci jejich možností s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijí, rozvíjet schopnost estetického vnímání

3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost, působící na své okolí:

- učit děti poznávat sám sebe, své možnosti a schopnosti, rozvíjet jejich sebedůvěru a sebevědomí
- vést děti k toleranci ke druhým a schopnosti spolupracovat
- podporovat v dětech poznání, že mohou jednat samostatně a svobodně, ale za to, co udělají, také musí nést odpovědnost

Tyto cíle směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí.

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

○ Vzdělání věkové skupiny 2,5 – 3 letých dětí

Dítě směřujeme k získání vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech s přihlédnutím k jeho věkovým a individuálním zvláštnostem.

1. Oblast biologická - dítě a jeho tělo

Lidské tělo a aktivní pohyb

- vést děti ke koordinované chůzi a běhu
- Orientovat se v prostoru, překonávat nízké překážky
- Učit se pohybovat ve skupině dětí
- Pojmenovávat jednotlivé části těla, sebepoznání
- Rozpoznávat své smysly
- Zvládat procházky s ostatními dětmi, jít ve skupině za ruku

Sebeobsluha

- Dokázat se aktivně podílet na oblékání, obouvání, vyvíjet snahu.
- Zvládnout pustit si vodu, mýdlo, umýt si ruce a osušit se do ručníku.
- Samostatně používat WC
- Dokázat samo držet chleba, jíst pomocí lžice, napít se z hrnečku
- Udržovat čistotu při jídle, neodbíhat od stolu
- Přijímat přiměřené množství jídla, ochutnat i jídlo pro něj neznámé

Bezpečnost a ochrana zdraví

- Tolerovat a respektovat autoritu
- Dodržovat základní pravidla bezpečnosti chování ve školce
- Dokázat se chovat v dopravním prostředku
- Respektovat skupinu dětí, dokázat se podříditi

2. Oblast psychologická – dítě a jeho psychika

Poznávání

- Poznávat a pojmenovat věci ve svém okolí
- Seznámit se s činnostmi, které se střídají v MŠ
- Seznámit se s novými hračkami a předměty a s pravidly, jak s těmito věcmi bezpečně zacházet.
- Neničit věci a hračky.
- Pojmenovat své kamarády a dospělé, které s ním ve školce tráví čas

Sebepojetí

- Začít si uvědomovat své „já“
- Učit se rozpoznávat své potřeby a umět je vyjádřit

3. Oblast interpersonální – dítě a ten druhý

Respekt a tolerance

- Respektovat dospělou osobu jako autoritu, podřídít své chování skupině
- Zvládat úklid hraček
- Dokázat si na přiměřenou dobu sednout s kolektivem dětí, podřídít se při jednoduché hře, nevynucovat si hračku neadekvátním způsobem
- Dokázat poprosit a poděkovat, přivítat se a rozloučit

Komunikace

- Dokázat se domluvit, říct si co potřebuje, snažit se pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí
- Dokázat naslouchat, porozumět ostatním, nechat si poradit

4. Oblast sociálně-kulturní – dítě a společnost

Rodina a domov

- Respektovat rodiče, znát jména rodičů
- Posilovat pozitivní vztah ke své rodině
- Vést k vyprávění zážitků z rodiny

Mateřská škola

- Chápat MŠ jako místo, kde mu bude dobře a může zde uspokojovat své potřeby ve společnosti ostatních dětí, chápat kolektiv jako výhodu
- Přijmout pomoc starších dětí

Obec a Země

- Poznávat místo kde bydlí a jeho okolí

5. Oblast environmentální - dítě a svět

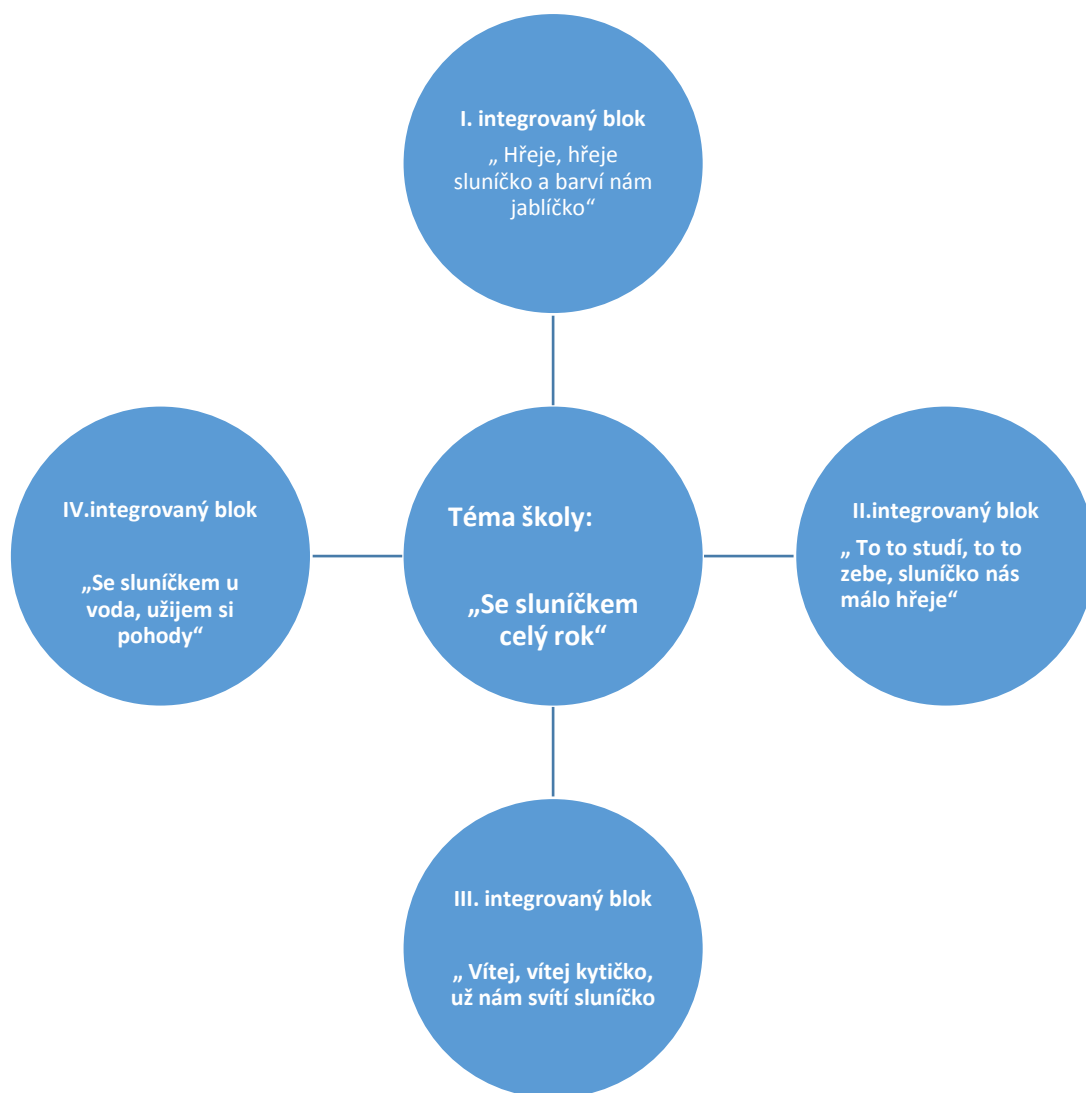
- Vést k pochopení souvislostí mezi příčinou a následkem ve vztahu ke svému chování (potřeba dodržovat bezpečnost, domluvená pravidla, respektovat, co se ve školce nedělá)
- Vést k chápání pravidel chování
- Dokázat respektovat jiná pravidla než doma

Struktura výchovně-vzdělávacího programu školy

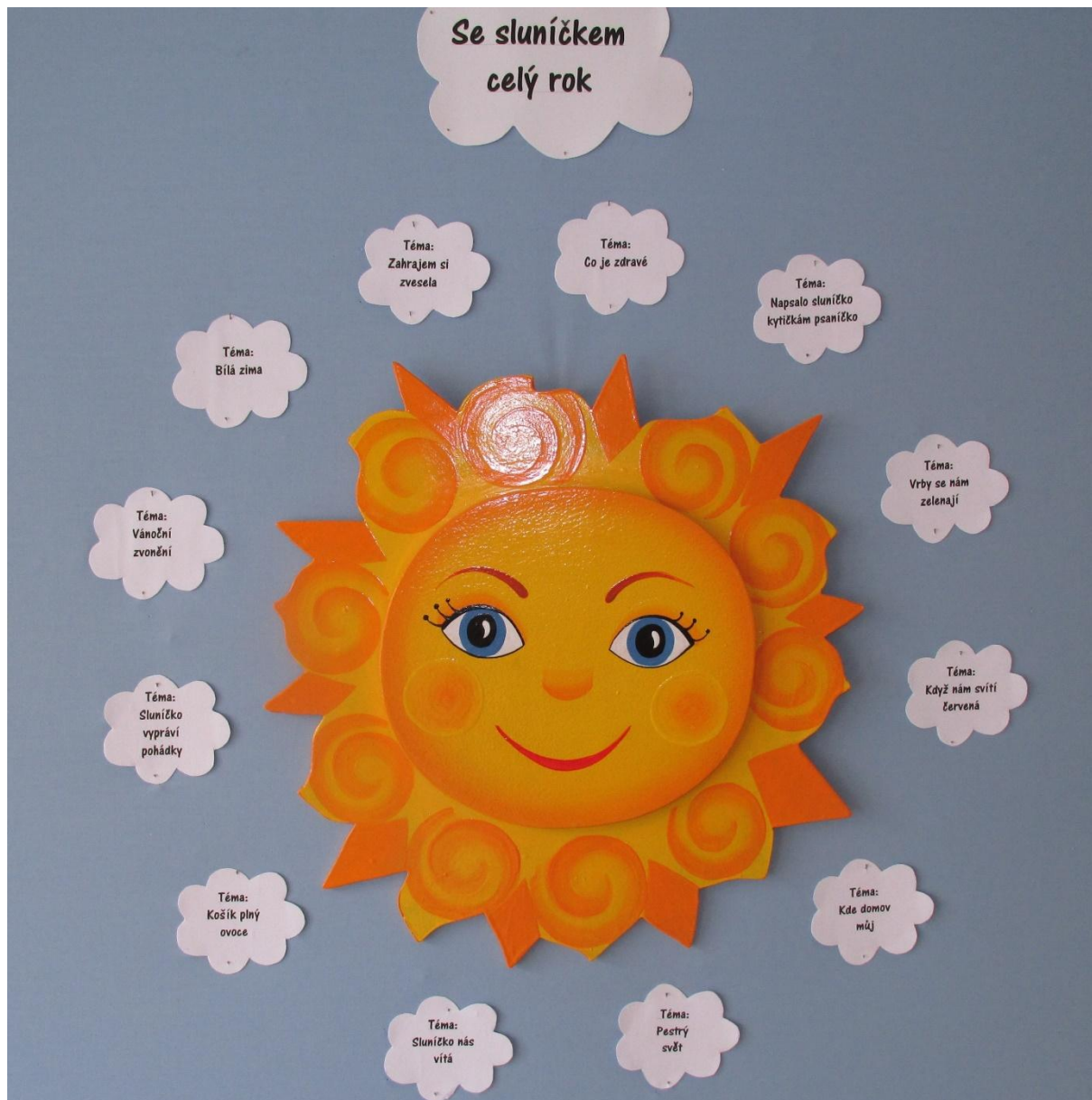
- **Náš výchovně - vzdělávací program je rozložen do 4 částí – integrovaných bloků a vychází z přirozené životní logiky Jedním z hlavních záměrů je uvědomovat si postupně jaro, léto, podzim, zimu jako jedno ze čtyř ročních období, které jsou součástí jednoho celku – ROKU.**
- Vzdělávací nabídka se odvíjí od sledu ročních období, tradičních lidových oslav a svátků, školních slavností, využívá lidovou slovesnost v hudbě a pohybu, rozvíjí estetické vnímání a prožívání, zaměřuje se na poznávání a objevování živé i neživé přírody a její ochranu. Vytváří povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou, ke schopnosti vážit si darů přírody a života ve všech jeho formách a podobách.
- Časovou délku jednotlivých témat a jejich tematických částí určuje aktuální dění a zájem dětí, zpravidla trvají přibližně 4 týdny. Integrované bloky jsou dostatečně široké a vycházejí z přirozeného života kolem nás.
- Vzdělávací nabídku tvoříme tak, aby byla pro děti zajímavá a radostná. Aby je podněcovala k aktivitě a zvědavosti, probouzela v nich tvořivost a fantazii. Snažíme se o maximální rozvoj osobnosti dítěte ve všech směrech dle jeho možností.

S konkretizovanými výstupy pracujeme na úrovni třídního - vzdělávacího programu.

- Začínáme podzimem, protože tímto ročním obdobím začíná také nový školní rok.
- Jednotlivý integrovaný blok nese název a „zhmotnění“ v podobě sluníčka, které charakterizuje dané roční období a tím ho přibližuje dětskému chápání.
- Motivačními bytostmi jsou měsíce, které představují loutky „skřítků“ s názvy měsíců dle sledu v ročním období. (září, říjen...) a velký obrázkový formát měsíce a ročního období vyvěšeného na nástěnce.
- Každý integrovaný blok je rozpracován do témat a jejich tematických částí, které si učitelky rozpracovávají do třídního vzdělávacího programu (dále jen TVP). Délka a náplň jednotlivých témat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám.
- ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním pedagogů a s různými změnami podmínek, které jej ovlivňují.

Témata integrovaných bloků

- Témata jsou daná závazně pro obě učitelky ve ŠVP společně s rámcovými pedagogickými záměry a dílčími cíli, které jsou rozpracovány do výchovně -vzdělávacích oblastí dle RVP PV .
- Konkrétní nabídka vzdělávacích činností, her a pohybových aktivit je rozpracována v daných tématech a v jejich tematických částech, které jsou podrobně rozpracovány v třídním vzdělávacím programu školy (dále jen TVP), který je neformální a je přílohou ŠVP PV.
- Délka a náplň jednotlivých témat je přizpůsobena věku dětí, jejich zájmům a potřebám.
- Učitelkám je ponechán prostor pro vlastní realizaci výchovně- vzdělávací práce, k uplatňování vlastních metod, forem a postupů a pro tvůrčí práci s dětmi.

I. Integrovaný blok: „ Hřeje, hřeje sluníčko a barví nám jablíčko“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Uspokojování přirozených potřeb dítěte.
- Upevňování pocitu bezpečí a jistoty, úspěšnosti a radostného optimismu.
- Usnadňování nově příchozím dětem vstup do mateřské školy a jejího života ve společenství ostatních dětí a lidí.
- Rozvíjení osobnosti ve spolupráci s rodinou.
- Umět naslouchat jeden druhému, vzájemně si pomáhat, rozvíjet pozitivní kamarádské vztahy, svým přístupem k ostatním podporovat zdravé klima celé třídy.
- Osvojování si elementárních poznatků o podzimní přírodě (krajina, zvířata a rostliny, plody a dary podzimu, podzimní práce na polích, zahradách a zahrádkách).
- Získávání povědomí o zdravém životním stylu (zdravé potraviny, kladný vztah k pohybu, péče o své zdraví, tělesná zdatnost...)
- Seznamování dětí s charakterem a významem lesa, jeho obyvateli, rostlinami...
- Rozvíjení kreativity, tvořivosti, zručnosti a fantazie dítěte
- Poznávání nejbližšího okolí mateřské školy, významných budov

Témata I. Integrovaného bloku

1. Sluníčko nás vítá

Dílčí vzdělávací cíle:

- Pomoci dítěti k tomu, aby bylo způsobilé účastnit se vzdělávání v MŠ: adaptovat se na změny v jeho životě i prostředí, zařadit se mezi ostatní, s uspokojením zde trávit vymezený čas, komunikovat, účastnit se aktivně nabízených činností, přijmout určitá pravidla vzájemného styku, společenského chování, osvojování a dodržování hygienických návyků i pravidla v zájmu ochrany zdraví a bezpečnosti.
- Poznávat blízké okolí
- Vědět, ve které obci a zemi dítě žije (adresa, jméno obce, státu, symboly obce a ČR, hlavní město)
- Seznámit se s nabídkou činností v mateřské (programem, co všechno bude dítě v MŠ dělat). Procvičit, zda děti umějí poznat svou značku a uložit si věci na své místo.
- Seznámit děti se zaměstnanci mateřské školy, učit je správně pozdravit a oslovovat.
- Učit děti pojmenovávat základní předměty denní potřeby a znát jejich použití.
- Seznamovat děti s charakteristickými znaky měsíce září, jeho dary ze zahrady a zahrádky, z pole a lesa.
- Seznamování dětí s podzimními květinami
- Učit děti rozlišovat a pojmenovat barvu červenou a seznamovat se s barvou žlutou, modrou, zelenou, u starších dětí rozvíjet širší řadu barev v návaznosti na podzimní květiny.
- Vedení dětí k péči o své zdraví a ochraně před úrazem.
- Seznamovat nové děti s prostředím MŠ - uvnitř i vně budovy, s novými kamarády, pedagogy, personálem.
- Navazovat, prohlubovat a upevňovat kamarádské a pozitivní vztahy mezi dětmi a dospělými.
- Spoluvytvářet pravidla společného soužití, začleňování nových dětí ve třídě.

- Vytvářet a upevňovat základních společenské a hygienické návyků.
- Rozvoj schopnosti respektování rozdílných vlastností, schopností a dovedností.
- Spoluvytvářet prostředí pohody a bezpečí.
- Poznávat a elementárně se orientovat v místě bydliště.
- Seznámit s tradicemi a svátků v obci a jejich společná příprava a prožívání.

Očekávané výstupy:

- Dítě se bezpečně orientuje v prostředí MŠ, školní zahradě, částečně i v obci
- Dokáže přijmout novou roli dítěte navštěvujícího mateřskou školu
- Vytváří si důvěrný vztah k učitelkám, personálu a ostatním dětem
- Nebojí se zapojovat do společných aktivit
- Dokáže se projevit, sdělit svůj názor, problém, pocit či přání
- Respektuje ostatní kamarády a jejich potřeby
- Komunikuje s ostatními dětmi a učitelkami
- Zná jména a značky svých kamarádů
- Zná jména svých učitelek a ostatních zaměstnanců MŠ
- Chápe jednoduchý pokyn učitelky a zvládne na něj reagovat
- Dokáže přiměřeně odhadnout rizika svého chování a jednání, nese za ně odpovědnost

Vzdělávací nabídka:

- Seznamování s mateřskou školou, jejími prostorami, novými kamarády, pedagogy, personálem, volná hra ve třídě, v budově i na zahradě
- Komunikační kruh, vytváření rituálů
- Jednoduché seznamovací, kontaktní a pohybové hry s pravidly
- Úklidové práce
- Upevňování kulturních a hygienických návyků
- Vycházky do okolí MŠ, bydliště dětí, poznávání částí obce, významných budov
- Hudební, pracovní a výtvarné aktivity se zaměřením na témata bloku
- Spoluvytváření pravidel chování ve třídě, budově, jídelně, tělocvičně i na školní zahradě
- Seznamování s písněmi, říkadly, básněmi dle daného tématu a tematických částí
- Divadelní představení dle nabídky, loutkové hříčky a pohádky dle tematických částí

2. Košík plný ovoce

Dílčí vzdělávací cíle:

- Posilování přirozených poznávacích citů (vnímání změn v podzimní přírodě, radost zájem o společné činnosti),
- rozvoj a zpřesňování smyslového vnímání, paměti, představivosti, pozornosti a fantazie, přechod od názorného k pojmovému myšlení
- Pozorování sklizně ovoce a zeleniny, pojmenovávání jejich druhů jejich druhů a některých způsobů zpracování

- Rozvíjení základních pohybových schopností a pracovních dovedností, jemné motoriky a sebeobsluhy
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních (vyprávění podle skutečnosti i obrazového materiálu)
- Rozvoj a užívání matematických pojmů (rozdíly, tvary barvy, velikosti, první poslední, číselnou řadu (1-4ml. děti, 1-6 st. děti, 1-10 děti od 5-6 (7) let).
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů (zdravá výživa, životospráva, pohyb)
  - a návyků k podpoře osobní pohody
- Rozvíjení schopnosti a dovednosti vyjadřovat pocity dojmy a prožitky prostřednictvím pohybu, slova, hudby, výtvarných a tvořivých činností
- Kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou, jejími plody a barvami
- Pozorování ukládání přírody a živočichů k zimnímu spánku
- Pozorování změn v počasí, teplotě a jejich vliv na člověka, živočichy
- Osvojování poznatků o vlastním těle a jeho zdraví (části těla a funkce některých orgánů zdraví a nemoc)
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- Prohlubování prosociálního chování v dětské herní skupině, podpora dětských přátelských vztahů
- Pozorování účinků přírodních živlů (voda, vítr)

Očekávané výstupy:

- Dítě dokáže poznat a pojmenovat znaky podzimu
- Vnímá a pojmenuje podzimní barvy
- Umí pojmenovat některé druhy ovoce a zeleniny, ví, jak voní, chutná, např. jaký má tvar a jak se zpracovává, ví, jaký mají význam pro naše zdraví
- Umí pojmenovat alespoň čtyři lesní zvířata, orientuje se v ekosystému lesa
- Ví, co je větší, menší, snaží se rozpoznat rozdílnosti
- Zkouší řadit podle velikosti, třídí podle barev, tvaru či jiného znaku
- Dokáže vytvořit číselnou řadu (1-2, 1-4, mladší děti, 1-6, 1-10 starší děti)
- Bezpečně se pohybuje ve třídě i venku na školní zahradě
- Zvládne jednoduché pohybové i pracovní úkony
- Nebojí se pracovat s přírodním materiálem,
- Umí pracovat s nůžkami, papírem, lepidlem, plastelínou, odpadovým materiálem, případně keramickou hlinou
- Umí manipulovat s drobnějšími předměty
- Dokáže využívat svých smyslů
- Snaží se soucítit s ostatními, projevit lítost, souhlas i nesouhlas
- Umí se samostatně obléct i svléct, pozná si své věci, ví, co kam patří
- Poznává a pojmenuje části těla, orgány, jejich některé funkce
- Ví, jak si chránit své zdraví a bezpečí

Vzdělávací nabídka:

- Pohybové, smyslové, didaktické hry se zaměřením na plody, přírodniny, pokusy,
- Počasí a jeho záznam, lidské tělo, časové pojmy ve spojení s činnostmi

- Výtvarné, pracovní, hudební a hudebně pohybové a dramatické hry a činnosti
- Práce s encyklopediemi, dětskou literaturou, časopisy, obrazovým materiálem
- Výstava ovoce, zeleniny, přírodnin, pozorování sklizně a zpracování plodin
- Účast na výstavě ovoce a zeleniny v obci (výrobky, vystoupení dětí), ochutnávky
- Vycházky k lesu se sběrem přírodnin, jejich využití k výzdobě a tvořivým činnostem a cvičení
- Sklizeň ovoce na školní zahradě (švestky, jablka, ořechy) jednoduché pracovní činnosti s dohledem učitelek
- Drakiáda ve spolupráci s rodiči, hry a činnosti spojené s účinky větru
- Rozhovory a praktické činnosti o zdravém životním stylu, výživě, prevenci onemocnění a úrazu
- Lesní zvěř, beseda s myslivcem

3. Sluníčko vypráví pohádky

Dílčí vzdělávací cíle:

- Upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky ročního období podzimu; učit děti správně určovat přírodní jevy na podzim.
- Naučit děti souhrnně charakterizovat podzimní období 2-3 typickými znaky.
- Učit děti pozorovat přírodu, esteticky vnímat její krásu, učit se ji chránit a neničit ji.
- Pozorovat s dětmi jehličnaté stromy a keře, upozorňovat je na to, čím se liší od stromů a keřů listnatých (znát některé názvy jehličnatých stromů a jejich plodů-jejich význam v životě volně žijících zvířat)
- Upevňovat barvu červenou, žlutou a modrou, umět rozlišovat a pojmenovat barvu zelenou a přiřazovat k nim správný název.
- Učit děti, jak se správně chovat při infekčním onemocnění, vědět, jak se ošetřuje drobný úraz.
- Rozvíjet a prohlubovat poznatky dětí o volně žijících zvířatech, jejich životě a přípravě na zimu.
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní.
- Využívat k tomu vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu.
- Zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od názorného myšlení k myšlení logickému.
- Rozvíjet paměť, pozornost a fantazii.
- Osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody.
- Kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou jejími plody a barvami.
- Osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejich proměnách.

Očekávané výstupy:

- Navzájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislosti, umět se ptát
- Má vytvořenou představu o životě
- Učí se vnímat, že všechno na světě má vztah ke zdraví
- Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly

Vzdělávací nabídka:

- Praktické činnosti s přírodním materiálem
- Hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- Přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- Společné vycházky a výlety do přírody
- Rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- Práce s knihami a obrázkovým materiálem
- Výtvarné dovednosti a techniky - konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- Práce na zahradě, sklizeň ovoce, pouštění draků

II. Integrovaný blok: „ To to studí, to to zebe, sluníčko nás málo hřeje“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Seznamování se s tradicemi a zvyky mikulášské nadílky, Vánoc, Masopustu, vedení dětí k pochopení významu a smyslu těchto tradic.
- Rozvíjení schopností důležitých pro navazování vztahů k druhým lidem
- Rozvíjení schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- Přibližování dětem domov jako pojem, ale i jako místo, kde je nám dobře
- Osvojování si elementárních poznatků o zimní přírodě (krajina, zvířata a rostliny),
- Rozšiřování slovní zásoby o věci a jevy související se zimním obdobím, vedení dětí k pochopení ročního období jako součást jednoho celku (Roku)
- Sportovní aktivity související se zimním obdobím (bobování, sáňkování...apod.)
- Prohlubování znalostí o ochraně člověka před mrazem, nemocemi (oblečení, správná výživa, hygiena..)
- Získávání znalostí o lidském těle, smyslových orgánů a mít povědomí o některých vnitřních orgánech
- Rozvíjení kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické, produktivní i receptivní
- Rozvíjení estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární

Témata II. Integrovaného bloku

1. Vánoční zvonění

Dílčí cíle:

- Rozvíjet smyslové vnímání
- Vést děti k rozvíjení a upevňování citových vztahů k rodině i svému okolí (rozlišování citových projevů v důvěrném – rodinném a cizím prostředí)
- Podporovat a rozvíjet schopnosti a dovednosti k navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (uvědomování si příjemných a nepříjemných citových prožitků)
- Rozvoj prosociálních vztahů k druhým (v rodině, MŠ, třídě)
- Rozvoj kulturně-estetických dovedností výtvarných, hudebních a dramatických, produktivních a receptivních, (adventní a vánoční tradice, zvyky a slavnosti)
- Rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesných a literárních (poslech pohádek, příběhů a veršů, sledování dramatizací)

- Osvojovat si dovednosti k vykonávání jednoduchých činností
- Podílet se na spoluvytváření příjemné vánoční atmosféry

Očekávané výstupy:

- Umí vysvětlit dětským způsobem pojem Advent
- Zná vánoční koledy, říkanky, zvyky a tradice (lodičky, krájení jablíček...)
- Ví, jak se má zachovat při návštěvě Mikuláše a dalších slavnostních příležitostech
- Ví, proč se slaví Vánoce, co je pro ně typické (stromček, betlém, kapr, cukroví)
- Podílí se na vánoční výzdobě, společenských akcích v obci
- Pojmenuje Tři krále, ví, proč se dodržuje tato tradice
- Umí pracovat s těstem, plastelínou, odpadovým materiálem, papírem
- Umí rozpoznat, co je špatné a dobré lidské chování, dobro a zlo v pohádkách
- Umí projevit a učí se ovládat svoje city a emoce
- Dokáže aktivně spolupracovat s dětmi, snaží se dohodnout, učí se přijmout kompromis
- Ví jaké to je dostávat dárky ale i někoho obdarovat

Vzdělávací nabídka:

- Adventní dílničky s možností účasti rodičů, či příslušníků rodiny
- Rozhovory na téma dobro a zlo v životě a v pohádkách, divadelní představení „Vánoční pohádka“ v MŠ
- Hry pohybové, dramatické námětové, improvizální, výtvarné a pracovní činnosti
- Zpívání koled, seznamování se s vánočními básněmi, říkadly, tradičními předvánočními a vánočními zvyky, lidovými hrami.
- Vystoupení na vánoční besídce v MŠ, společné sváteční posezení u stromečku v MŠ s rodiči a s nadílkou
- Pozorování výzdoby při vycházkách, prodeje kaprů, vánočních stromků, dekorací
- Výzdoba mateřské školy – dekorace na oknech, ve třídě a na chodbách MŠ
- Vánoční pečení, výroba dárečků a přáníček pro nejbližší rodinu, obec, a další instituce v obci
- Poslech koled, příběhů z dětské bible, vánočních příběhů

2. Bílá zima

Dílčí cíle:

- Upozorňovat děti ve spojení s pozorováním změn v přírodě na typické znaky ročního období zimy ; učit děti správně určovat přírodní jevy v zimě.
- Naučit děti souhrnně charakterizovat zimní období 2-3 typickými znaky.
- Zdokonalovat pohybové schopnosti dítěte, organizovat hry dětí se sněhem, na sněhu i na ledu.
- Utvářet vztah k zimním sportům a sportování vůbec.
- Vědět jak se chránit před mrazem a nachlazením
- Rozvíjet rozlišovací schopnosti a tím i vnímání všemi smysly.
- Objevovat vlastnosti sněhu, ledu a probouzet zájem dětí o zimní sporty a činnosti.
- Posilovat vztah dítěte ke všem živým tvorům v zimním období jednoduchou péčí o ně ve svém okolí (ptačci, ptačí budky).
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách (pomoc slabším, bezmocným, postiženým, starším lidem, pozitivní i negativní lidské vlastnosti)
- Vytvářet povědomí o tom, že lidská činnost může prostředí chránit a zlepšovat ale i poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
- V běžných situacích předvídá následky, přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování.
- Odhaduje se rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- Dovede žádat o pomoc, když je v nouzi
- Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou živou i neživou, ochraňuje ji, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Rozlišuje zimní sporty
- Má povědomí o tom, že lidská činnost může prostředí chránit a zlepšovat ale i poškozovat a ničit

Nabídka činností:

- Sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu apod.
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí.
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí.
- Práce s knihou, pohádkového představení.
- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky).
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Pohybové hry a aktivity, kooperativní hry, výtvarné hry apod.
- Pokusy a objevování, skupenství vody.

3. Zahrajem si z vesela

Dílčí vzdělávací cíle:

- Schopnost získané dojmy a pocity vyjádřit.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- Rozvoj fantazie a tvořivosti dětí
- Rozvíjet rytmické cítění a hudební tvořivosti
- Vést děti k soustředěnému poslechu hudební skladby
- Rozvoj sluchového vnímání
- Rozlišování některých hudebních nástrojů podle zraku i sluchu
- Podporovat děti v taneční improvizaci jednotlivě i ve dvojicích

Očekávané výstupy:

- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zpívat píseň, sledovat a rozlišovat rytmus apod.)
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Nabídka činností:

- Hudební a hudebně pohybové činnosti
- Sluchové hry, hry na různé rytmické nástroje

- Společenské hry, společenské aktivity
- Společná účast na karnevalu v MŠ
- Taneční improvizace i seznamování se s jednoduchými tanečními kroky
- Výtvarné a rukodělné činnosti

4. Co je zdravé

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomování si svého těla, svých pocitů
- Získávání znalostí o lidském těle, smyslových orgánech a některých vnitřních orgánech a jejich funkci
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- Rozvoj a užívání všech smyslů
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví

Očekávané výstupy:

- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- Pojmenovat části těla, některé orgány, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- Zachovávat správné držení těla
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Nabídka činností:

- Smyslové a psychomotorické hry
- Zdravotně zaměřené činnosti (dechová, protahovací cvičení...)
- Různé hry a činnosti zaměřené k poznávání lidského těla
- Lokomoční a pohybové činnosti
- Činnosti směřující k prevenci nemoci a úrazu, nezdravých návyků apod.
- Nabídka prohlížení si encyklopedií o lidském těle
- Frontální, skupinové a individuální rozhovory o lidském těle
- Skládání puzzlů lidského těla

III. Integrovaný blok: „Vítej, vítej, kytičko, už nám svítí sluníčko“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Osvojování si elementárních poznatků o jarní přírodě, vedení dětí k pochopení ročního období jako součást jednoho celku – ROKU
- Společné hledání charakteristických znaků probouzejícího se jara
- Vedení dětí k přizpůsobování svého chování tak, aby jeho důsledky nepoškodily zdraví těch společenství, v nichž žije. (třídění odpadů, chránění přírody a živočichů ...)
- Seznamování dětí s tradicemi, pranostikami, zvyky a svátky spojenými s jarem (Velikonoce, Svátek matek...)
- Poznávání světa domácích i volně žijících zvířat a jejich mláďat
- Chápání významu rodiny a jejích členů, pojmů domov a vlast, prohlubování sounáležitosti s rodinou a nejbližším společenstvím dítěte v jeho okolí
- Vedení dětí k chápání souvislostí lidské práce s přírodou
- Poznávání světa lidí a techniky.
- Rozvíjení slovní zásoby dětí
- Dávání povědomí, že jsou rozdíly mezi živou a neživou přírodou, o základních podmínkách existence života
- Seznámení dětí s některými exotickými zvířaty.
- Chápání vzájemných vztahů v konkrétním životním celku (ekosystému)
- Seznamování dětí s knihou, časopisem a jejich významem pro nás
- Osvojování si poznatků dětí o rodině, o povolání rodičů a o různých lidských profesích
- Probouzení u dětí radosti z pohybu, rozvíjení a posilování fyzické zdatnosti dětí
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Témata III. Integrovaného bloku

1. Napsalo sluníčko kytičkám psaníčko

Dílčí vzdělávací cíle:

- Všimnout si změn v přírodě v předjaří a na jaře, objevovat jejich první znaky
- Získávat nové poznatky o jarní přírodě, ročních obdobích, počasí
- Získávat a osvojovat si poznatky o životě ptáků, vodních živočichů, rostlinách, stromech a podmínkách k jejich životu a růstu
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky prostřednictvím estetických činností
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Očekávané výstupy:

- Dítě umí charakterizovat roční období 2 – 3 typickými znaky
- Rozlišuje a pojmenovává charakteristické jarní barvy, zpřesňuje si barevné představy

- Pojmenuje počasí a jeho změny
- Pojmenuje první jarní květiny některé keře
- Poznává některé ptáky, kteří se k nám vrací z jihu
- Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování probouzející se přírody (rostlin, živočichů, ptáků, počasí, vody) na vycházkách, školní zahradě
- Využívání různých pomůcek k experimentům v přírodě (voda, písek kamínky, klacíky, tráva, jarní květiny, stromy, keře)
- Pozorování a pojmenování barev v jarní přírodě, zachycení zážitků v estetických činnostech
- Vycházky k různým ekosystémům v okolí MŠ – louka, potok, les s pozorováním
- Výtvarné, pracovní, hudebně pohybové a literární činnosti s jarní tematikou

2. Vrby se nám zelenají

Dílčí vzdělávací cíle:

- Získávat poznatky o materiálech kolem nás, třídění odpadu, ochraně přírody před znečišťováním
- Seznamovat se s domácími zvířaty a jejich mláďaty, užitek pro člověka
- Učit se být citlivý ve vztahu k přírodě a naší planetě
- Seznamovat se s velikonočními tradicemi
- Seznamovat se s některými druhy jarních květin a keřů umět je pojmenovat
- Umět rozlišovat a pojmenovat některé kvetoucí ovocné stromy
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (začáteční písmena, číslice)

Očekávané výstupy:

- Pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata
- Ví, co patří k Velikonocům
- Ví, jak se správně chovat v přírodě (netřhat květiny, rostliny, neodhazovat odpadky)
- Ví, jak se třídí odpad, jak můžeme jeho využitím uplatnit svoji fantazii a tvořivost
- Umí pojmenovat alespoň tři- pět jarních květin, rozlišit a pojmenovat některé jarní keře
- Chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (číselná řada, třídění předmětů, souborů podle určitého pravidla apod.)
- Dokáže pojmenovat některé ovocné stromy podle květu.

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování probouzející se přírody (rostlin, živočichů, ptáků, počasí, vody) na vycházkách, školní zahradě
- Využívání různých pomůcek k experimentům v přírodě (voda, písek kamínky, klacíky, tráva, jarní květiny, stromy, keře)
- Pozorování a pojmenování barev v jarní přírodě, zachycení zážitků v estetických činnostech
- Velikonoční tvoření, navazování na lidové tradice

- Ochrana přírody – drobných živočichů na šk. zahradě, květinová výzdoba oken, pokusy se semeny a rostlinami
- Návštěva dopravního hřiště ve Valašském Meziříčí, hry s dopravní tematikou
- Vycházky k různým ekosystémům v okolí MŠ – louka, potok, les s pozorováním
- Práce s odpadovým materiálem a jeho třídění, námětové hry
- Výtvarné, pracovní, hudebně pohybové a literární činnosti s jarní tematikou
- Pohádkové představení s jarní tematikou
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- Návštěva místní knihovny, práce s knihou
- Výtvarné a pracovní činnosti zaměřené k tématu

3. Když nám svítí červená

Dílčí vzdělávací cíle:

- Rozlišuje a pojmenovává dopravní prostředky podle místa pohybu
- Seznamuje se s některými dopravními značkami a signály pro chodce i dopravní prostředky, osvojuje si důležitá pravidla bezpečného pohybu v silničním provozu
- Rozvíjet povědomí o nebezpečí, které by ho mohlo potkat při cestě do MŠ nebo domů
- Učí se bezpečně rozpoznávat základní barvy semaforu pro motorová vozidla, vlaky, chodce a cyklisty.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Očekávané výstupy:

- Rozlišuje a pojmenovává dopravní prostředky podle místa pohybu
- Pozná některé dopravní značky a signály pro chodce a osvojuje si důležitá pravidla bezpečného pohybu v silničním provozu
- Uvědomuje si nebezpečí, které by ho mohlo potkat při cestě do MŠ nebo domů
- Chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, vedle, za, apod).
- Umí rozpoznat a pojmenovat základní geometrické tvary
- Bezpečně rozlišuje barvu červenou, žlutou a zelenou
- Ví, jak se správně chovat v přírodě (netrhat květiny, rostliny, neodhazovat odpadky)
- Ví, jak se třídí odpad, jak můžeme jeho využitím uplatnit svoji fantazii a tvořivost
- Rozlišuje a pojmenovává prostředí pro život živočichů na naší planetě
- Uvědomuje si nebezpečí, které by ho mohlo potkat při cestě do MŠ nebo domů

Vzdělávací nabídka:

- Seznamovat se s domácími zvířaty a jejich mláďaty, užitkem pro člověka
- Získávat poznatky o materiálech kolem nás, třídění odpadu, ochraně přírody před znečišťováním
- Učit se být citlivý ve vztahu k přírodě a naší planetě
- Seznamovat se s velikonočními tradicemi
- Seznamovat se s různými druhy dopravy a dopravních prostředků, pravidly bezpečného pohybu po komunikaci
- Hry, písně a básně s dopravní tematikou
- Seznamovat se s různými druhy dopravy a dopravních prostředků, pravidly bezpečného pohybu po komunikaci
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky prostřednictvím estetických činností

- Činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, množství, geometrické tvary...)

4. Kde domov můj

Dílčí vzdělávací cíle:

- Vědomě napodobovat jednoduché pohyby podle vzoru, sladit pohyb se zpěvem
- Zvládat jemnou motoriku, zacházení s běžnými materiály, denními potřebami pomůckami, nástroji
- Chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami
- Vědět, jak chránit své zdraví a bezpečí
- Vědět, že lidé se mohou dorozumívat cizími jazyky
- Podílet se na organizaci her nebo činností
- Učit se hodnotit svoje pokroky
- Vytvářet povědomí o různých druzích povolání
- Vnímat a zachycovat kulturní a umělecké podněty pomocí výtvarných činností, dovedností a technik
- Zvládat základní hudební a hudebně-pohybové dovednosti a činnosti (vokální, instrumentální)
- Porozumět a přizpůsobovat se přirozeným změnám v okolí

Očekávané výstupy:

- Dokáže udělat radost druhému i sobě
- Uvědomuje si sounáležitost s rodinou
- Přijímá základní všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
- Umí řešit konflikty slovem, samostatně hledá řešení sporů
- Uvědomuje si důležitost a úlohu každého člena rodiny
- Váží si výsledků práce druhých (rodiče aj. členové rod.)
- Chápe rovnost všech lidí a kultur, má povědomí o jejich životě na planetě Zemi
- Podílí se na dění v MŠ
- Vystupuje s přiměřeným sebevědomím, kultivovaně, uplatňuje návyky společenského chování

Vzdělávací nabídka:

- Hudební, hudebně pohybové a dramatické činnosti
- Příprava dárků a přání maminkám, doplňků na vystoupení, výzdoba prostor školy
- Výtvarné a pracovní aktivity, experimentování s přírodními materiály zaměřené k tématu
- Sportovní hry v přírodě, na hřišti v MŠ, výlet s MŠ Loukov
- Oslava Dne matek, Dětského dne v MŠ
- Tematické vycházky do okolí obce, poznávání jejích částí, krásy okolí
- Kulturní akce v MŠ dle aktuální nabídky

IV. Integrovaný blok: „Se sluníčkem u vody, užijem si pohody“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Osvojení si elementárních poznatků o letní přírodě, vedení dětí k pochopení ročního období jako součásti jednoho celku – roku.
- Získávání poznatků týkajících se vody na Zemi ve všech jejích podobách, s životem u vody i ve vodě v našich klimatických podmínkách i podmínkách exotických
- Seznámení dětí s některými exotickými zvířaty.
- Poznávání brouků, hmyzu, lučních květin.
- Chápání vzájemných vztahů v konkrétním životním celku (ekosystému)

Témata IV. Integrovaného bloku

1. Pestrý svět

Dílčí cíle:

- Rozvíjet jemnou i hrubou motoriku dětí
- Vědět, že lidé se mohou dorozumívat cizími jazyky
- Poznat některá exotická zvířata a vědět, kde žijí. Rozvíjet povědomí o kontinentech
- Vytváření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi
- Posilovat celkovou tělesnou zdatnost dětí
- Porozumět a přizpůsobovat se přirozeným změnám v okolí

Očekávané výstupy:

- Má radost z pohybu
- Chápe rovnost všech lidí a kultur, má povědomí o jejich životě na planetě Zemi
- Rozezná bezpečně alespoň 7 exotických zvířat a umí je zařadit do kontinentů
- Seznamování dětí s ekosystémem a koloběhem vody v přírodě
- Umí si všimnout, že svět má svůj řád. Má elementární povědomí o planetě Zemi, vesmíru..

Vzdělávací nabídka:

- Hudební, hudebně pohybové a dramatické činnosti
- Beseda s policií České republiky, beseda s ornitologem, beseda na téma „ každý jsme jiný“
- Sportovní hry v přírodě, na hřišti. Atletická olympiáda MŠ.
- Výtvarné a pracovní činnosti zaměřené k danému tématu
- Hry a zábavné činnosti s vodou, pískem, přírodními materiály.
- Hry, písně a básně s letní tematikou
- Slavnostní rozloučení s předškoláky v MŠ
- Hry, písně a básně s letní tematikou
- Zábavné odpoledne na fotbalovém hřišti
- Vycházka k přehradě, k blízkému lesu

